

О. П. Баранов,
к. держ. упр., член Академії національної безпеки

ФІНАНСУВАННЯ ТЕРОРИЗМУ ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ

О. Baranov,
Candidate of Science in Public Administration, member of the Academy of National Security

FINANCING TERRORISM AS A THREAT TO NATIONAL SECURITY

Статтю присвячено вивченню питань пов'язаних з фінансуванням тероризму як загрози національній безпеці країни. Також у статті розглядаються міжнародна нормативно-правова база щодо протидії тероризму та вітчизняне законодавство з протидії тероризму та протидії його фінансуванню. Аналізуються визначення "тероризму" та "фінансування тероризму", які наведено у Законах України. Автор висвітлює об'єктивні та суб'єктивні сторони самого тероризму як протиправного діяння та пропонує розглянути матеріальне забезпечення тероризму, на яке саме націлене фінансування тероризму. Одним із питань, які розглядаються у статті, є кримінальна відповідальність, яка настає за вчинення таких злочинів, як тероризм та фінансування тероризму. Пропонується авторська позиція щодо формування системи захисту національної безпеки країни від терористичних загроз та фінансування тероризму.

The article is devoted to the study of issues related to the financing of terrorism as a threat to the national security of the country. Also, the article deals with the international legal framework on combating terrorism and domestic legislation on combating terrorism and counteracting its financing. The definition of "terrorism" and "terrorist financing", which are set forth in the Laws of Ukraine, are analyzed. The author highlights the objective and subjective aspects of terrorism itself as an unlawful act, and proposes to consider the material provision of terrorism, which is aimed specifically at financing terrorism. One of the issues discussed in the article is the criminal liability that comes to commit such crimes as terrorism and terrorist financing. The author's position on the formation of a system of protection of national security of the country against terrorist threats and financing of terrorism is proposed.

*Ключові слова: фінансування тероризму, тероризм, національна безпека.
Key words: terrorist financing, terrorism, national security.*

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Події, які останнім часом відбуваються в Україні (прояви сепаратизму й тероризму в Донецькій та Луганській областях, анексія АР Крим) засвідчують, що для їх здійснення необхідно неабияке фінансування, а отже, питання фінансування тероризму набуває актуальності для нашої держави.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ, В ЯКИХ ЗАПОЧАТКОВАНО РОЗВ'ЯЗАННЯ ДАНОЇ ПРОБЛЕМИ І НА ЯКІ СПИРАЄТЬСЯ АВТОР, ВИДІЛЕННЯ НЕ ВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОЗНАЧЕНА СТАТТЯ

Теоретичною основою та науковим підґрунтям для здійснення дослідження "фінансування тероризму"

як загрози національній безпеці, стали праці науковців: В.Ф. Антипенко, В.О. Глушков, В.П. Ємельянов, В.П. Крутов, В.А. Ліпкан, С.М. Мохончук, М.В. Семикін. У своїх працях вони висвітлюють проблеми боротьби з тероризмом і злочинами терористичної спрямованості з кримінально-правових і кримінально-логічних позицій. Проте їх дослідження здійснюються зазвичай з позиції боротьби з терористичними актами та іншими злочинами терористичної спрямованості, а також зі створенням терористичних груп чи терористичних організацій. Між тим міжнародним співтовариством в останній час на порядок денний висунута така проблема, як протидія фінансуванню тероризму і характеристика фінансування тероризму [1].

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є науково-теоретичне дослідження нормативно-правових актів, які визначають поняття "фінансування тероризму" в галузі забезпечення національної безпеки та протидії фінансуванню тероризму і розроблення системи захисту національної безпеки країни від терористичних загроз та фінансування тероризму.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ З ПОВНИМ ОБГРУНТУВАННЯМ ОТРИМАНИХ НАУКОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Небезпека від фінансування тероризму полягає в тому, що такі дії створюють умови для існування та ефективної діяльності терористів, полегшує вчинення ними терористичних актів та ведення терористичної діяльності.

Одним із безпосередніх об'єктів, на які націлений тероризм є національна безпека як стан захищеності життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якого забезпечується захист суспільства від вчинення терористичних актів і можливих посягань із боку терористичних угруповань.

Одним із пріоритетних напрямів діяльності держави з організації ефективної протидії тероризму є створення та подальше удосконалення законодавства у сфері протидії тероризму, яке б повною мірою враховувало сучасні загрози та створювало надійне підґрунтя для забезпечення безпеки всіх осіб, які перебувають на території України.

Україна багато зробила для досягнення вказаної мети та створення необхідних законодавчих умов для ефективної протидії тероризму на національному та міжнародному рівнях. Так, ратифіковано низку міжнародно-правових документів щодо протидії тероризму, зокрема:

Конвенція про злочини та деякі інші акти, які вчиняються на борту повітряних суден (1963 р.) [2];

Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден (1970 р.) [3];

Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації (1971 р.) [4];

Конвенція про попередження та покарання злочинів проти осіб, що користуються міжнародним захистом (1973 р.) [5];

Міжнародна конвенція про боротьбу з захопленням заручників (1979 р.) [6];

Конвенція про фізичний захист ядерного матеріалу (1980 р.) [7];

Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства (1988 р.) [8];

Декларація ООН про заходи щодо ліквідації міжнародного тероризму (1994 р.) [9];

Міжнародна конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом (1997 р.) [10];

Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму (1999 р.) [1]; та ін.

Ратифікувавши ці міжнародно-правові документи, Україна взяла на себе зобов'язання перед ООН, іншими міжнародними організаціями, що здійснюють боротьбу з тероризмом, забезпечити імплементацію світових стандартів безпеки, а також комплексне та збалансоване впровадження всіх компонентів Глобальної контртерористичної стратегії ООН. Йдеться, насамперед, про заходи з усунення причин і умов, що сприяють поширенню тероризму, а також забезпечення при цьому захисту прав і свобод людини.

Одним із визначальних кроків у цьому напрямі можна вважати ухвалення Верховною Радою України 20 березня 2003 р. базового нормативно-правового акту — Закону України "Про боротьбу з тероризмом" [11].

Цей Закон дає визначення ключовим поняттям у боротьбі з тероризмом та його фінансуванням.

Тероризм — суспільно небезпечна діяльність, яка полягає у свідомому, цілеспрямованому застосуванні насильства шляхом захоплення заручників, підпалів, убивств, тортур, залякування населення та органів влади або вчинення інших посягань на життя чи здоров'я ні в чому не винних людей, або погрози вчинення злочинних дій з метою досягнення злочинних цілей. Крім того, Законом визначені правові засади протидії тероризму, основні принципи цієї діяльності, також визначено систему суб'єктів, які безпосередньо здійснюють боротьбу з тероризмом у межах своєї компетенції, а також забезпечують формування та реалізують державну політику в цій сфері суспільних відносин.

Фінансування тероризму — надання чи збір активів будь-якого роду з усвідомленням того, що їх буде використано повністю або частково для будь-яких цілей окремим терористом, терористичною групою або терористичною організацією, для організації, підготовки і вчинення окремим терористом, терористичною групою або терористичною організацією визначеного Кримінальним кодексом України терористичного акту, втягнення у вчинення терористичного акту, публічних закликів до вчинення терористичного акту, створення терористичної групи чи терористичної організації, сприяння вчиненню терористичного акту, будь-якої іншої терористичної діяльності, а також спроби здійснення таких дій.

Об'єктивна сторона злочину, такого як "фінансування тероризму" полягає у вчиненні активних дій, спрямованих на матеріальне або фінансове забезпечення:

- 1) окремого терориста;
- 2) терористичної групи (організації);
- 3) організації, підготовки або вчинення терористичного акту;
- 4) втягнення у вчинення терористичного акту;
- 5) публічних закликів до вчинення терористичного акту;
- 6) сприяння вчиненню терористичного акту;
- 7) створенню терористичної групи (організації).

Матеріальне забезпечення терориста полягає у передачі майна особі, яка бере участь у терористичній діяльності. При цьому законодавець встановлює відповідальність за надання матеріальної допомоги терористові без вказівки на усвідомлення використання такого майна для терористичної діяльності. Для наявності складу злочину потрібно встановити, що мало місце сприяння саме терористові, тобто факт участі особи у терористичній діяльності має бути встановлений у судовому засіданні й оформлений відповідним рішенням.

Закінченням злочину у цій формі є з моменту прийняття терористом певного майна (хоча б його частини). При цьому для притягнення до відповідальності за матеріальне сприяння потрібно не тільки, щоб винна особа вчинила вказані дії з фінансування тероризму, зокрема передала кошти, цінні папери тощо, а й суб'єкт терористичної діяльності їх обов'язково прийняв. У випадку неотримання або відмови суб'єкта від отримання таких коштів із тих чи інших причин, винна особа повинна відповідати лише за замах на фінансування тероризму.

Матеріальне сприяння терористичної групи (організації) полягає у передачі певного майна такій групі чи організації. Майно може передаватись як повністю, так і частинами. Форма передачі, може бути як відкрита, так і завуальована (під виглядом виграшу у лотереї, повернення боргу тощо). Майно може передаватись як безпосередньо (передача майна учасникам терористичного об'єднання, перерахування коштів на їх рахунки тощо), так і опосередковано (шляхом використання посередників, кур'єрів, проміжних банківських рахунків тощо).

У випадку вчинення злочину у формі матеріального забезпечення терористичної групи (організації), він вважатиметься закінченим із моменту прийняття представником відповідного угруповання хоча б частини певного майна від винної особи.

Суб'єктивна сторона злочину характеризується прямим умислом і спеціальною метою — забезпечення існування терориста, терористичної групи (організації) або забезпечення вчинення терористичного злочину. При цьому винна особа усвідомлює суспільну небезпеку своїх дій, факт передачі майна терористу, терористичній групі (організації) або те, що відповідне майно буде спрямоване для організації, підготовки або вчинення терористичного акту й бажає забезпечити існування терориста, терористич-

ного угруповання або вчинення терористичного злочину.

Кваліфікуючими ознаками злочину є: вчинення повторно, із корисливих мотивів, за попередньої змовою групою осіб, у великому розмірі, якщо вони призвели до заподіяння значної майнової шкоди (частина 2); вчинені організованою групою, в особливо великому розмірі, якщо вони призвели до інших тяжких наслідків (частина 3).

Згідно з приміткою до ст. 258-5 Кримінальним кодексом України фінансування тероризму визнається вчиненням у великому розмірі, якщо розмір матеріального забезпечення перевищує шість тисяч НМДГ, в особливо великому — 18 тисяч НМДГ [12].

У ч. 4 ст. 258-5 Кримінального кодексу України міститься заохочувальна норма. Особа, крім організатора або керівника терористичної групи (організації), звільняється від кримінальної відповідальності за дії, передбачені цією статтею, якщо вона добровільно до притягнення до кримінальної відповідальності повідомила про відповідну терористичну діяльність або іншим чином сприяла її припиненню або запобіганню злочину, який вона фінансувала або вчиненню якого сприяла, за умови, що в її діях немає складу іншого злочину. [12].

Серед нормативно-правових актів, що регулюють відносини у сфері протидії фінансуванню тероризму, одне з чільних місць займає Закон України "Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" від 14 жовтня 2014 р. [13]. Цей Закон ухвалено з метою забезпечення захисту прав та законних інтересів громадян, суспільства і держави, забезпечення національної безпеки шляхом визначення правового механізму протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, а також формування загальнодержавної багатоджерельної аналітичної бази даних для надання правоохоронним органам України та іноземних держав можливості виявляти, перевіряти і розслідувати злочини, пов'язані з відмиванням коштів та іншими незаконними фінансовими операціями. Законом передбачено умови та порядок "заморожування" активів міжнародних терористичних угруповань і осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності, а також конфіскації таких активів, що, на наш погляд, дозволяє віднести ці заходи до переліку найбільш ефективних засобів боротьби з міжнародним тероризмом.

Водночас положення зазначеного Закону потребують уточнення щодо можливості зупинення фінансових операцій організацій, визнаних терористичними в Україні. Ця проблема виникла з огляду на трансформацію характеру терористичної загрози в Україні, а також у зв'язку із неврегульованістю відповідної процедури.

З точки зору загрози для національної безпеки країни фінансування тероризму слід визначити як мультизагрозу. Тобто практика фінансування теро-

ризму одночасно може володіти багаторівневими характеристиками, які негативно впливають на різні елементи.

Фінансування тероризму може являти собою зовнішню загрозу, пов'язану з діяльністю міжнародних терористичних організацій на території визначеної держави, або створювати зовнішні умови негативного впливу на національну безпеку.

Також фінансування тероризму може виступити і внутрішньою загрозою, коли суб'єкти, що знаходяться на території певної держави, вступили в соціальний конфлікт, намагаються вирішити його, залучаючи економічні методи для створення впливу, наприклад, на політику в області міграції населення.

Говорячи про фінансування тероризму як загрозу національній безпеці, необхідно виділити таке: злочини терористичної спрямованості створюють специфічний економічний збиток, який відрізняється від того, який наносять інші злочини, правопорушення або надзвичайні ситуації природного і техногенного характеру. Головні наслідки наступають у постподійному щодо терористичного акту контексті, коли відбувається, як правило, стрімке і масове проникнення страхітливого інформаційного потоку в свідомість членів суспільства і настає відповідна поведінкова реакція всіх суб'єктів і соціальних інститутів на нього. Фінансування тероризму як і економічна діяльність у значній мірі оперує психологічним інструментарієм здійснення впливу на людей. Стрімкий розвиток інформаційно-телекомунікаційних технологій також сприяє можливості ефективно впливати на більшу кількість людей за допомогою досконалих злочинів терористичної спрямованості.

Відбитий в повідомленнях засобів масової інформації, кожний теракт справляє враження, ніби подібні напади будуть регулярно продовжуватися і в майбутньому. В результаті місцеві жителі, підприємці і туристи починають вважати місто (регіон, країну ...), де відбувся теракт, небезпечним для нормальної життєдіяльності.

Чим критичніше залежність економіки країни або постраждалих сфер діяльності від зовнішніх економічних зв'язків або безальтернативних джерел постачання ресурсами, тим сильніше порушується стан захищеності економічних відносин. Подібні злочини негативно впливають на показники припливу інвестицій, кількості туристів, знижують обсяг споживання населення, бо викликають побоювання, пов'язані з появою в місцях масового перебування людей, до яких відносяться об'єкти публічної влади, транспорту, культури, спорту, розваг, торгівлі, великі промислово-технологічні об'єкти.

Також загрозою національній безпеці виступає те, що значний обсяг коштів буде направлений не на виробництво і соціальну підтримку населення, а на забезпечення безпеки, мінімізацію і (або) ліквідацію наслідків від скоєного діяння, а також на реалізацію заходів, спрямованих на профілактику тероризму (склад правоохоронних органів і спеціальних служб, їх фінансове і матеріально-технічне забезпе-

чення, впровадження засобів контролю, ідентифікації, огляду, спостереження, виплати постраждалим, організаційно-управлінські, правові, соціально-економічні, технологічні, інформаційні та інші заходи).

ВИСНОВКИ З ПРОВЕДЕНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Отже, фінансування тероризму націлене на матеріальне забезпечення проведення терористичного акту, а він в свою чергу має на меті забезпечити загибель людей, знищення матеріальних об'єктів і цінностей, дезорганізацію функціонування суб'єктів економічної діяльності, можливе забруднення навколишнього середовища. І чим масштабнішим, страхітливим, аномальним і неймовірним на першій стадії злочину буде спосіб його вчинення та заподіяна шкоди, тим більше значущими будуть наслідки, що впливають на стан національної безпеки країни в цілому. При цьому опосередковано терористична діяльність підриває національну безпеку, основи організації економіки тієї чи іншої території, а також вносить суттєві корективи в її функціонування, що, в свою чергу, створює соціально-економічну базу для подальшого самовідтворення практики тероризму. Також запускається ланцюгова реакція продукування наступних конфліктів (політичних, соціальних, економічних, національних, релігійних та ін.), зростання психологічної нестійкості в суспільстві, а отже, і непередбачуваного економічної поведінки.

Слід зазначити, що соціально негативне явище тероризм як мультизагроза національній безпеці одночасно чинить деструктивний вплив на багато сфер життєдіяльності країни (політичну, економічну, соціальну, освітню, екологічну, інформаційну та ін.).

В якості заходів у держави для захисту від загроз національній безпеці виступає синергія організації та залучення наявних ресурсів на протидію максимально широкому спектру загроз національній безпеці (тероризм, фінансування тероризму, екстремізм, техногенні аварії та катастрофи, стихійні лиха, незаконний обіг наркотиків, зброї, корупція) шляхом оптимізації витрат на її забезпечення. Слід розвивати економічні взаємовідносини, пов'язані зі зниженням критичної уразливості економіки України від зовнішніх і внутрішніх загроз. При забезпеченні безпеки економіки необхідно спиратися на внутрішні ресурси, розвивати людський капітал (якісну охорону здоров'я, освіту, житло, соціально-культурне забезпечення, чисте довкілля), створювати національні фінансово-економічні інструменти (наприклад, такі, як національна платіжна система), зовнішньоекономічні суб'єкти, що працюють на взаємовигідній основі.

Всі зазначені положення могли б знайти відображення в Стратегії національної безпеки України, яка буде враховувати можливість протидії фінансуванню тероризму як одній із загроз національній безпеці держави.

Література:

1. Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_518
2. Конвенція про правопорушення та деякі інші дії, вчинені на борту повітряного судна (Токіо, 14 вересня 1963 р.) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_244
3. Конвенція про боротьбу з незаконним захопленням повітряних суден від 16 грудня 1970 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_167
4. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки цивільної авіації (Монреаль, 23 вересня 1971 р.) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_165
5. Конвенція про запобігання та покарання злочинів проти осіб, які користуються міжнародним захистом, у тому числі дипломатичних агентів [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_389
6. Міжнародна конвенція про боротьбу із захопленням заручників [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_087
7. Конвенція про фізичний захист ядерного матеріалу та ядерних установок [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_024
8. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, спрямованими проти безпеки морського судноплавства 1988 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_220
9. Декларація про заходи ліквідації міжнародного тероризму [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_502
10. Міжнародна конвенція про боротьбу з бомбовим тероризмом [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_374
11. Про боротьбу з тероризмом [Електронний ресурс]: Закон України від 20 бер. 2003 р. № 638-IV. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/638-15>
12. Кримінальний кодекс України [Електронний ресурс]: Закон України від 05 квіт. 2001 р. № 2341-III. — Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
13. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення [Електронний ресурс]: Закон України від 05 січ. 2014 р. № 1702-VII. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1702-18>
2. The Verkhovna Rada of Ukraine (1963), Convention "Convention on Offenses and Certain Other Acts Committed on Board Aircraft", available at: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/ru/995_244 (Accessed 28 March 2018).
3. The Verkhovna Rada of Ukraine (1970), Convention "Convention on the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft", available at: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_167 (Accessed 28 March 2018).
4. The Verkhovna Rada of Ukraine (1971), Convention "Convention on the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Civil Aviation", available at: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_165 (Accessed 28 March 2018).
5. The Verkhovna Rada of Ukraine (1973), Convention "Convention on the Prevention and Punishment of Crimes Against Internationally Protected Persons, including Diplomatic Agents", available at: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_389 (Accessed 28 March 2018)..
6. The Verkhovna Rada of Ukraine (1979), International Convention "International Convention on the Suppression of the seizure of hostages", available at: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_087 (Accessed 28 March 2018)..
7. The Verkhovna Rada of Ukraine (1979), Convention "Convention on the Physical Protection of Nuclear Material and Nuclear Installations", available at: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_024 (Accessed 28 March 2018)..
8. The Verkhovna Rada of Ukraine (1988), Convention "Convention on the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation", available at: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_220 (Accessed 28 March 2018).
9. The Verkhovna Rada of Ukraine (1994), Declaration "Declaration on Measures to Eliminate International Terrorism", available at: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_502 (Accessed 28 March 2018).
10. The Verkhovna Rada of Ukraine (1997), International Convention "International Convention for the Suppression of Bombing Terrorism", available at: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_374 (Accessed 28 March 2018).
11. The Verkhovna Rada of Ukraine (2003), The Law of Ukraine "On the fight against terrorism", available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/638-15> (Accessed 28 March 2018).
12. The Verkhovna Rada of Ukraine (2001), The Law of Ukraine "The Criminal Code of Ukraine", available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (Accessed 28 March 2018).
13. The Verkhovna Rada of Ukraine (2014), The Law of Ukraine "On Prevention and Counteraction to Legalization (Laundering) of the Proceeds from Crime, Terrorist Financing and Financing of the Proliferation of Weapons of Mass Destruction", available at: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (Accessed 28 March 2018).

References:

1. The Verkhovna Rada of Ukraine (1999), International Convention "International Convention for the Suppression of the Financing of Terrorism", available at: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_518 (Accessed 28 March 2018).

Стаття надійшла до редакції 10.04.2018 р.